



CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă intitulată „Zero toleranță pentru hărțuirea sexuală în școli și universități” pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal

Analizând propunerea legislativă intitulată „Zero toleranță pentru hărțuirea sexuală în școli și universități” pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal (b382/08.06.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3064/12.06.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D669/12.06.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea art. 223 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul extinderii sferei incriminării referitoare la hărțuirea sexuală și al instituirii unor variante agravate ale acestei infracțiuni.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Având în vedere uzanțele normative, **titlul** trebuie reformulat, astfel:

„Lege pentru modificarea art. 223 din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal”.

5. Ținând seama de faptul că prin proiect se modifică un singur element structural al actului normativ de bază, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă și pentru corectitudinea informației juridice, **partea dispozitivă a articolului unic** trebuie formulată astfel:

„**Articol unic.** - Articolul 223 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În continuare se va reda textul propus, urmând ca expresia „Articolul 223 se modifică și va avea următorul cuprins:” să fie eliminată.

6. În ceea ce privește norma propusă pentru **art. 223 alin. (4)**, referitoare la stabilirea ca variantă agravată a infracțiunii de hărțuire sexuală a faptei unui cadru didactic săvârșită față de un elev sau student, semnalăm că aceasta ar trebui reanalizată în raport cu prevederile art. 299 alin. (2) din Codul penal, care incriminează folosirea abuzivă a funcției în scop sexual atunci când funcționarul public se prevalează sau profită de o situație de autoritate ori de superioritate asupra victimei, ce decurge din funcția deținută.

Astfel, precizăm că în doctrină¹ s-a arătat că, în cazul infracțiunii de hărțuire sexuală, prevăzută la art. 223 din Codul penal, „subiecții se află pe poziții de egalitate sau, dacă aceste poziții diferă, subiectul activ nu se află într-o situație de autoritate ori de superioritate asupra victimei, situație de care profită sau se prevalează, cum se întâmplă în cazul variantei atenuate de la folosirea abuzivă a funcției în scop sexual, prevăzută de art. 229 alin. (2) C.pen.”.

În același sens, într-o altă lucrare² s-a subliniat că, în cazul infracțiunii de hărțuire sexuală, „făptuitorul nu poate avea la locul de muncă, față de victimă, calitatea de superior, șef (chiar în alt compartiment decât victima), patron, agent al acestora (exemplu, șef de compartiment de resurse umane), inspector, **profesor, educator**, (s.n.) antrenor, duhovnic, terapeut, psihiatru, medic sau alte calități care-i

¹ Valerian Cioclei. Drept penal. Partea specială I - Infracțiuni contra persoanei și infracțiuni contra patrimoniului, Ediția 5, revizuită și adăugită, Editura C. H. Beck, București, 2020, p. 217.

² Vasile Dobrinioiu în Ilie Pascu, Vasile Dobrinioiu, Mihai Adrian Hotca ș.a. - Noul Cod penal comentat, Editura Universul Juridic, București, 2012, p. 196.

conferă o autoritate sau influență, de care abuzează în scopul obținerii de satisfacții de natură sexuală de la persoanele cu care vine în contact pe linie profesională. În aceste situații, acesta va fi tras la răspundere pentru infracțiunea de folosire abuzivă a funcției în scop sexual, faptă prevăzută de art. 299 C.pen.”.

Având în vedere aceste aspecte, propunem reanalizarea incriminării preconizate, astfel încât diferența dintre fapta prevăzută la art. 223 alin. (4) în forma propusă prin proiect și fapta prevăzută la art. 229 alin. (2), rămasă nemodificată, să rezulte cu claritate, evitându-se instituirea unor reglementări paralele și respectându-se criteriile specifice de previzibilitate, accesibilitate și claritate a normelor de drept penal.

Sub rezerva observațiilor de mai sus, din punct de vedere terminologic, în ceea ce privește modalitatea de stabilire a sferei subiecților activi în cazul variantei agravate din cuprinsul textului propus pentru **art. 223 alin. (4)**, semnalăm că textul trebuie să se raporteze la dispozițiile relevante din cuprinsul noilor Legi ale educației, care vor intra în vigoare la 60 de zile de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al României, Partea I, respectiv de la data de 5 iulie 2023.

Precizăm că în cuprinsul acestor acte normative categoriile de personal din învățământul preuniversitar și din învățământul superior sunt stabilite prin prevederile art. 164 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 respectiv ale art. 198 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, astfel încât norma propusă prin proiect trebuie reformulată în mod corespunzător.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 695/10.07.2023